

Ужгородський національний університет

Актуальні проблеми державно-конфесійних відносин в країнах Центрально-Східної Європи

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра археології, етнології та культурології
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Екзамен

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Мета даного курсу полягає у всебічному висвітленні актуальних проблем державно-конфесійних відносин в країнах Центрально-Східної Європи, отриманні знання про специфіку відносин з державою та вивчення позитивного досвіду для України, надати можливість здійснювати презентації та апробацію перших результатів власних наукових досліджень, брати участь в наукових дискусіях, переймати позитивний досвід у проведенні дисертаційних досліджень іншими здобувачами. Виклад матеріалу ґрунтується на принципах історизму й конфесійної неупередженості.

Завдання курсу: опрацювати основну джерельну базу та історіографію з даної дисципліни; проаналізувати методологічні підходи до вивчення власної наукової проблеми та з'ясувати особливості методологічного синтезу; сформулювати та закріпити у здобувачів вищої освіти знання основних етапів становлення політики щодо релігій та Церкви в Центрально-Східній Європі, взаємодії і взаємовпливів релігійних процесів і явищ з процесами і явищами широкого соціокультурного контексту; надати теоретичні знання і практичні навички, відповідні сучасному рівню розвитку історичної науки, необхідні для аналізу релігійних процесів як складової частки історії Центрально-Східної Європи, визначення ролі релігійного фактору в соціокультурному житті; розвинути вміння застосовувати здобуті знання для аналізу різноманітних суспільних явищ та в ситуаціях світоглядного вибору.

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами наступних компетентностей:

- *загальні*: здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; здатність до опанування загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, загального культурного кругозору, дотримання у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та загальнолюдських цінностей; здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз і контекстуалізацію значного обсягу наукової інформації з різних джерел, інтерпретацію результатів наукових досліджень; здатність працювати у міжнародному науковому середовищі; здатність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації українською та іноземною мовами, володіти комунікативною культурою. Здатність до ефективної комунікації з представниками різних цільових аудиторій, використовуючи відповідну лексику, методи та прийоми; здатність застосовувати сучасні

інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, критично ставитись до отриманої інформації; здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про розвиток суспільства, розуміти значення вивчення історії та археології для розвитку та євроінтеграції нашої держави.

- *спеціальні (фахові, предметні)*: здатність до опанування глибинними знаннями в галузі історії та археології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері історії та археології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку; здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми дослідницького характеру у галузі історії та археології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі історії та археології; здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами; здатність планувати й організувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі історії та археології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів, ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері історії та археології; здатність дотримуватись етики досліджень, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності; здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію, адаптуватися до змін у професійній діяльності; здатність здійснювати наукову та науково-педагогічну діяльність у сфері історії та археології у науково-дослідних установах та закладах освіти різних типів.

Стислий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальний огляд історіографії.

Тема 2. Характеристика моделей державно-церковних відносин в країнах Центрально-Східної Європи.

Тема 3. Позитивні приклади державно-конфесійних відносин в країнах Центрально-Східної Європи.

Тема 4. Актуальні питання релігійних конфліктів та пошук шляхів їхнього подолання.

Тема 5. Специфіка формування церковної політики в країнах колишнього Варшавського договору.

Тема 6. Фінансовий аспект в питанні державно-конфесійних відносин в країнах Центрально-Східної Європи.

Тема 7. Розробка стратегії релігійної толерантності в умовах ісламсько-емігрантського впливу з країн Азії та Африки.

Тема 8. Актуальні питання регулюючого законодавства та посередництва державних органів у вирішенні нагальних проблем церков.